

Kontabiliteti, Qeveria dhe Demokracia

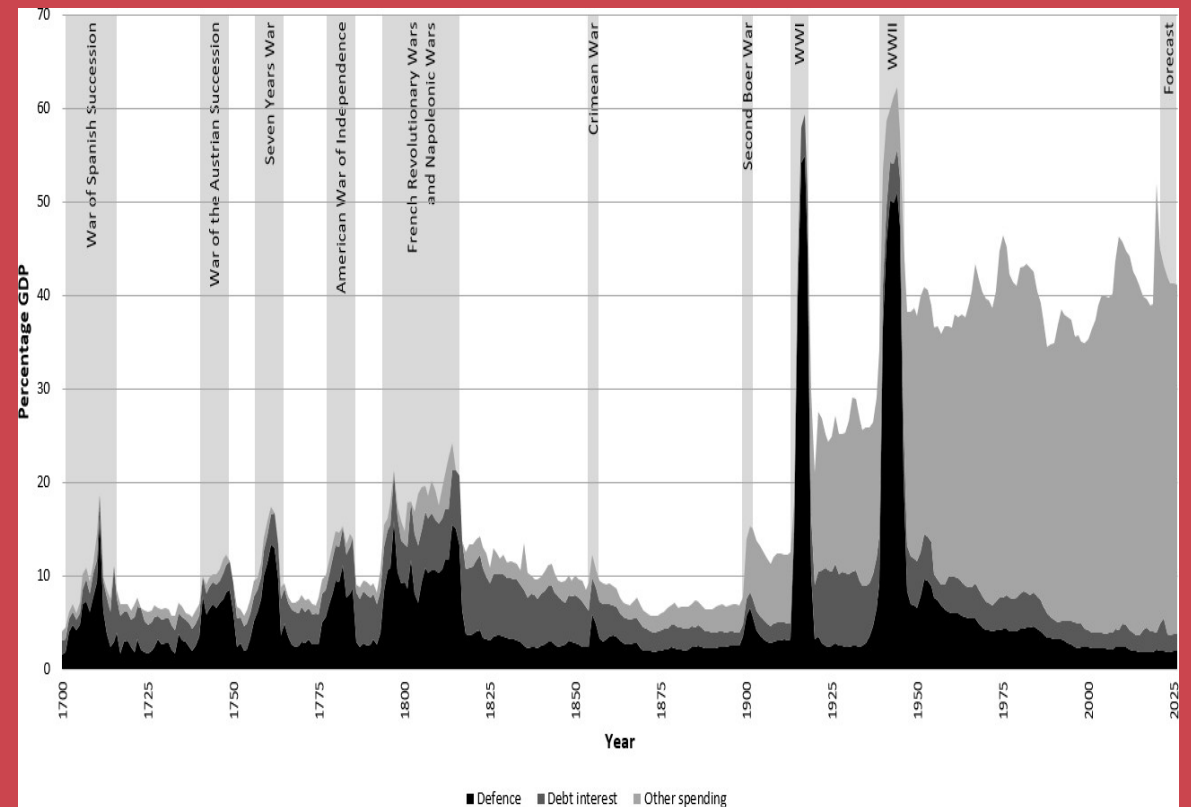
14-16 nëntor 2023
Vjenë, Austri

Mjete të reja për sfida të reja

Institucion i madh dhe kompleks

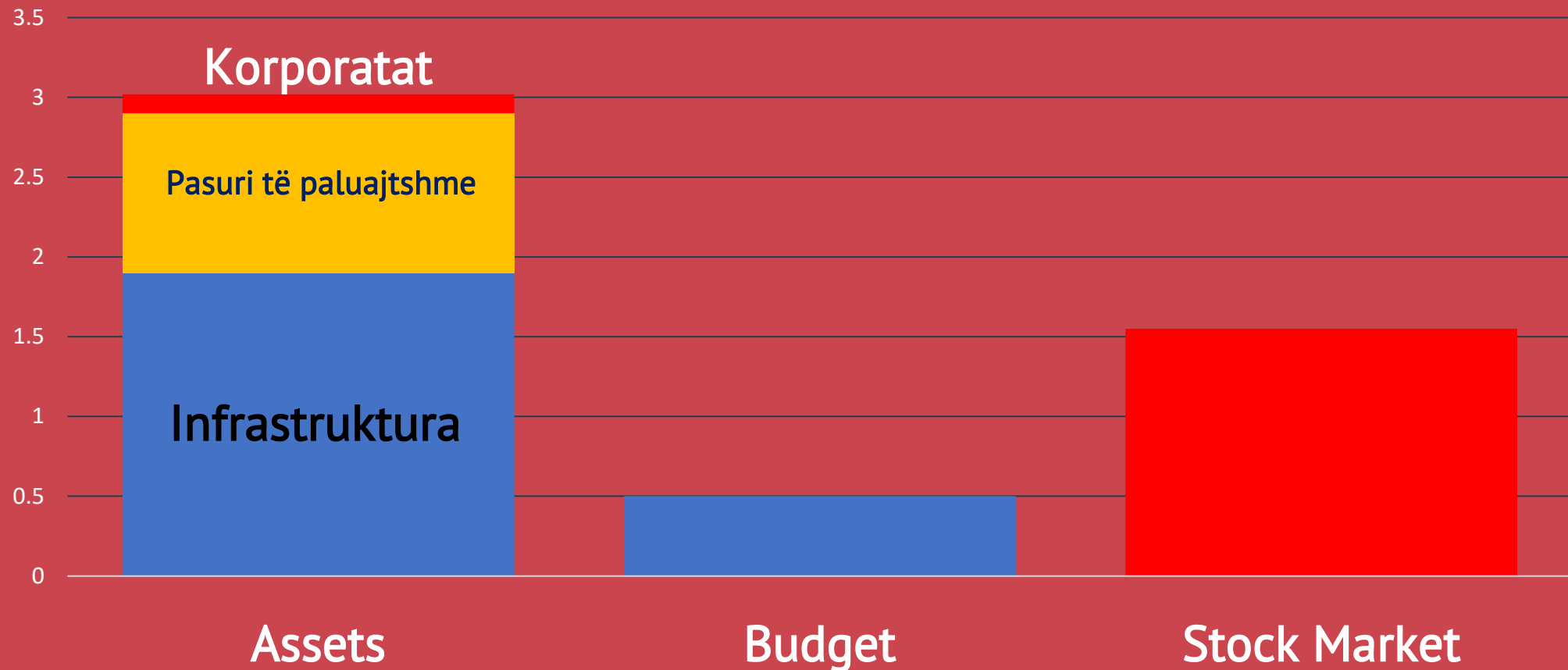
- Zhvillimi i shtetit të mirëqenies që nga fundi i shekullit të 19-të
- Zgjerimi i shkallës dhe kompleksitetit të qeverisë
- Natyra dhe sasia e informacionit financiar që kërkohet për të menaxhuar një konglomerat me këtë gamë rolesh, funksionesh dhe shërbimesh
- Kërkesat e ndryshuara për financat dhe menaxhimin financiar të saj.

Shpenzimet mbi tre shekuj për qeverinë e MB

Menaxhuesi i pasurive të pallogaritura

Shumëfishi i BPSH-së

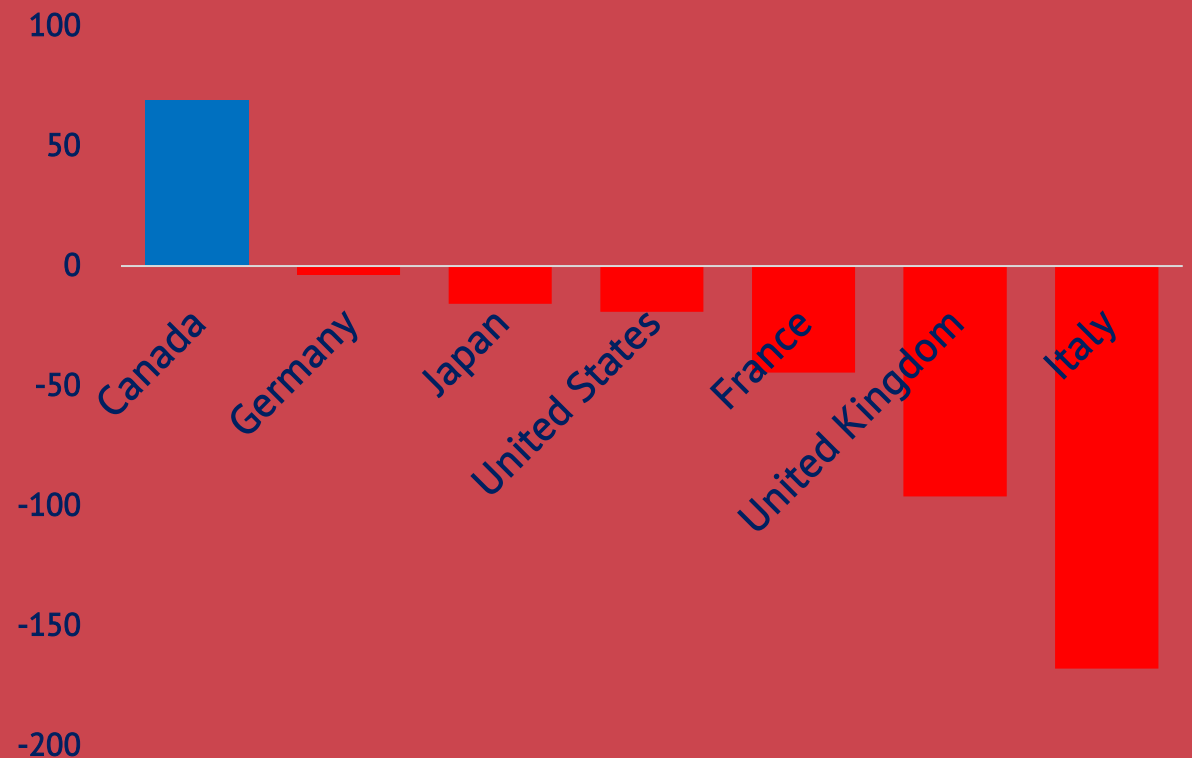

Qeveri e pasur - qeveri e varfër

Paqe dhe prosperitet?

- Pavarësisht tre brezave të paqes relative për vendet e G7...
- Gjendja financiare është e dobët dhe në përkeqësim, me sfida të mëdha në vazhdim
- Kërcënim për stabilitetin politik dhe ekonomik në nivel kombëtar dhe global

G7: Vlera neto 2020/2021

Çfarë rregullimesh kërkohen? Cili duhet të jetë qëllimi?

Nevoja për ndryshim

Gjendja aktuale

- Kontabiliteti nuk është i integruar mirë dhe është kryesisht i papërdorur si një mjet buxhetor – p.sh. nuk ka pasqyra financiare të parashikuara.
- Përqendrohuni në masat e parave të gatshme
  - deficitet/suficitet vjetore
  - huamarrjen dhe borxhin
- Ngadalësia e pasqyrave financiare tregon se ato janë pak të rëndësishme

Pasojat

- Deformon vendimmarrjen
- Ofron një pamje mashtruese të shëndetit financiar
- Pasojat afatgjata të vendimeve politike marrin pak vëmendje
- Pasojat për stabilitetin financiar ose drejtësinë ndërmjet brezave humbasin

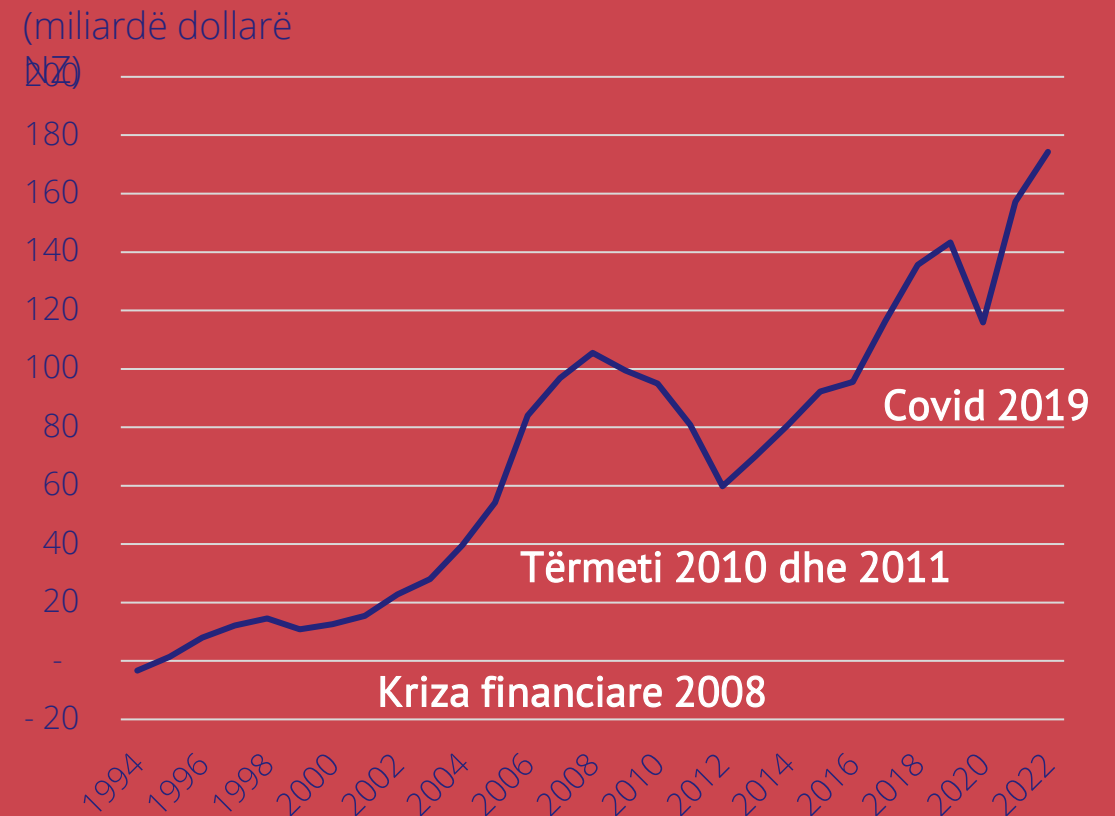
Kontabiliteti modern në sektorin privat ndihmoi në krijimin e pasurisë që gëzojmë

Rregullat fiskale

Përforcimi i një qasjeje të bazuar në parime

- Pasqyrat financiare mujore
- Përditësimi ekonomik dhe fiskal parazgjedhor
- Matja e vlerës neto bazuar në numrat akruale të audituara
- Nxitja e investimeve
- Drejtësia midis brezave

Vlera neto e NZ 1994-2022

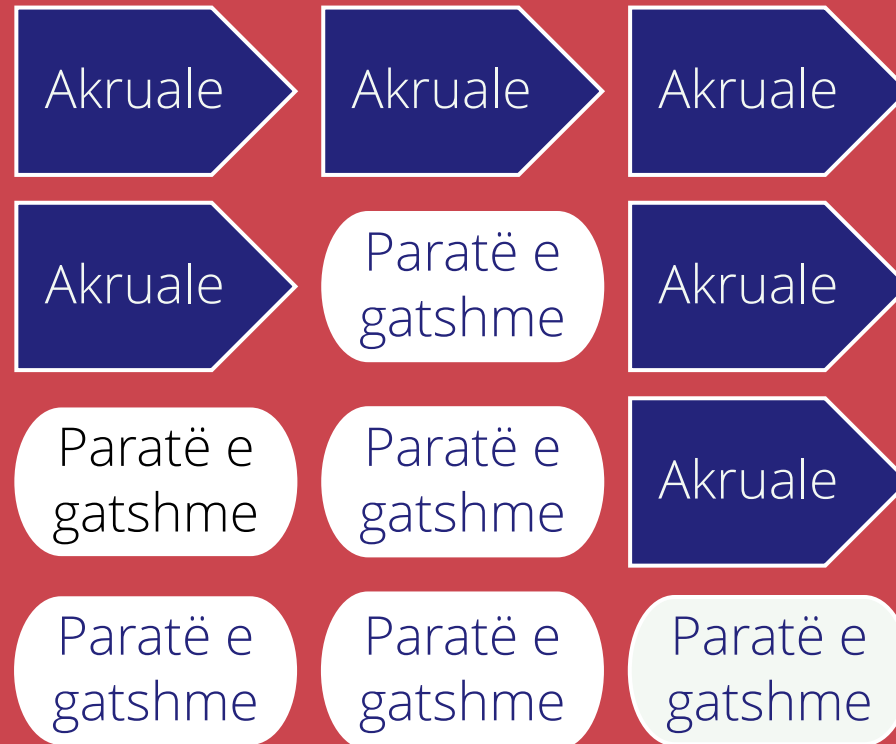

Rrol pozitiv në krijimin e një kulture të përgjegjësive fiskale

Shkalla e integritimit

Buxheti/ Përvetësimi/ Raportimi

Shkalla e integritimit

Kërkohet një integrim i plotë

Kontabiliteti modern është kritik

Përmirësojeni

- Menaxhimi i pasurive/detyrimeve
- Hapësira Fiskale
- Investimet
- Produktiviteti
- Rritja

Reduktuar

- Humbje / Korrupsion
- Rreziqet fiskale

Letër apo Google Maps?

Vlera e drejtë e tregut - tregon opsionet

Mundësitë

- Mirëmbajtja
- Investimet
- Përdorimi më i mirë
- Pronësia
- Loja e barabartë

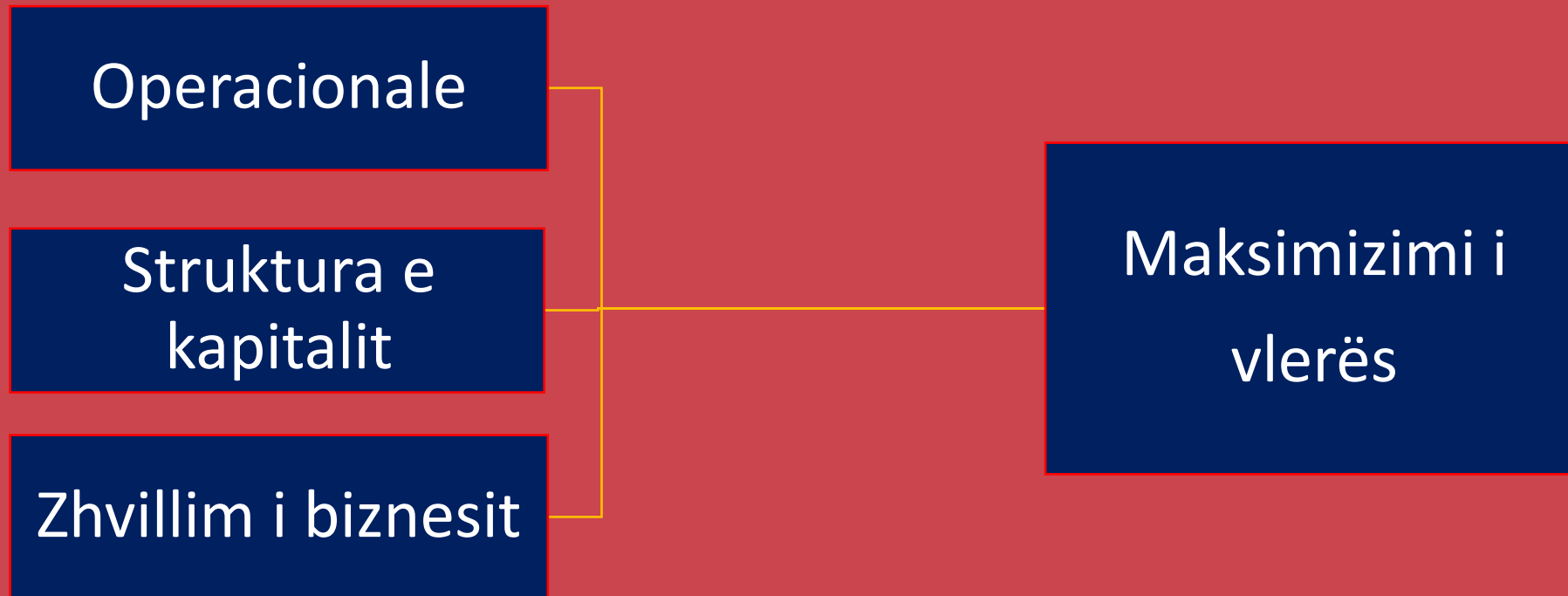
Rreziqet

- Vlera e sigurimit
- Vlerësimi

Mjet për marrjen e vendimeve

Strategjitë e menaxhimit

Kostoja më e ulët e kapitalit nuk mjafton

Detyrimet

Jo i dukshëm - i pa menaxhuar

- Esenciale për përfshirjen e detyrimeve jo-borxhore në rregullat fiskale
- Vlera e detyrimeve të pensioneve të shërbimit publik nënvlerësuar?
- Çfarë norme skontimi duhet përdorur?
- Po në lidhje me “detyrimet e nënkuptuara”?

Menaxhimi profesional

- A munden qeveritë të menaxhojnë më mirë detyrimet jo-borxhi?
- Huamarrja për të investuar, për të përballuar kostot e ardhshme
- Makinë e dedikuar për menaxhim profesional

Vlera neto si një masë kyçe fiskale kritike

Zbatimi i ndryshimit - Kuadri i ri

Afatshkurtër

- Të gjitha vendimet financiare të qeverisë duhet të merren me qëllim të ndikimit të tyre në vlerën neto.
- Qëllimet dhe orari i zbatimit
- Vlerësimi i ndërmjetëm i të dhënave të bilancit, ku informacioni i raportuar i bilancit është i pasaktë (TfL)

Afatgjatë

- Informacion financiar mujor në çdo nivel të administratës.
- Kontabiliteti i integruar plotësisht i bazuar në akruale si mjet kryesor i menaxhimit financiar në të gjitha nivelet e vendimmarrjes.
- Fokusimi në menaxhimin efikas të aseteve si dhe ofrimin e shërbimeve

Kuadër e re e menaxhimit financiar bazuar në vlerën neto

Zbatimi i ndryshimit - Institucionalizimi

Afatshkurtër

- është i pavarur me kompetenca ligjore për të vlerësuar politikat
- Vlerësoni asetet komerciale dhe institucionalizoni brenda organeve mbajtëse në nivel qendror dhe lokal
- Vlerësoni detyrimet financiare dhe kostot e ardhshme të parashikuara të politikës ("detyrime të nënkuptuara")

Afatgjatë

- Rezistoni tundimit për të zvogëluar autoritetin e organeve të pavarura
- Vlerësoni asetet komerciale
- Krijoni organe të përshtatshme mbajtëse
- Mbikëqyrja e vazhdueshme e menaxhimit të aseteve në çdo nivel të administratës
- Krijimi i mekanizmave të financimit për të minimizuar koston e detyrimeve.

Një kontabilitet i bazuar në akruale si mjet kryesor i menaxhimit financiar

Konkluzioni

Kontabiliteti i mirë do të thotë ....

- Qeveri më e mirë
- Prosperitet më i madh
- Demokraci më e qëndrueshme
- Shoqëri më e drejtë

Mblidhni burimet që mund të ndihmojnë qeveritë të adresojnë sfidat financiare afatgjata, të përmirësojnë ofrimin e shërbimeve ose të ulin taksat.